

28.10.2004

TIETOYHTEISKUNTANEUVOSTON KOKOUS

Aika 25.8.2004, klo 10.30-13.00

Paikka Säätöalo, sali 20 (Snellmaninkatu 9-11, Helsinki)

Osallistujat Osallistujalista liitteenä

1 Kokouksen avaus ja edellisen kokouksen pöytäkirja

Kokouksen puheenjohtaja, pääministeri Matti Vanhanen avasi tietoyhteiskuntaneuvoston kokouksen ja toivotti neuvoston jäsenet, asiantuntijat sekä muut osallistujat tervetulleiksi kokoukseen.

Puheenjohtaja totesi olevansa tyytyväinen siitä, että neuvosto kokoontuu aina lähes täysilukuisena.

Tietoyhteiskuntaohjelman ministeriryhmässä neuvoston kokouksen pääteemaksi oli sovittu kuntasektorin tietoyhteiskuntakehitys.

Avauspuheenvuorossaan puheenjohtaja muistutti Suomea kohtaavista tulevaisuuden haasteista, kuten suurten ikäluokkien eläköitymisestä ja globaalin kilpailun kovenemisestä. Julkiselta sektorilta odotetaan toiminnan tehostamista ja uusien toimintamallien omaksumista erityisesti tieto- ja viestintäteknologian avulla. Pääministerin mukaan tavoitteena on, että kunta-alan tietojärjestelmiä ja –sovelluksia kehitetään yhä enemmän yhteistyössä ja että löydetään myös kaikille kunnille yhteisiä järjestelmiä, ohjelmia ja toimintoja, sillä suuriin kuntakohtaisiin eroihin ei ole tarvetta.

Edellisen kokouksen pöytäkirja hyväksyttiin.

2 Esityslistan hyväksyminen

Kokouksen esityslista hyväksyttiin.

3 Tietoyhteiskuntakehitys kuntasektorilla

Yleiskatsaus kuntien tietoyhteiskuntakehitykseen

Varatoimitusjohtaja Timo Kietäväinen Suomen Kuntaliitosta antoi yleiskatsauksen kuntien tietoyhteiskuntakehitykseen.

Suomessa on 444 kuntaa ja 250 kuntayhtymää ja niiden lisäksi suuri joukko kuntien hallitsemia yhteisöjä ja erityyppisiä organisaatioita. Kuntalalla on työssä tällä hetkellä vajaa 430 000 henkilöä eli noin 17 prosenttia koko maan työvoimasta. Kuntasektorilla tieto- ja viestintätekniikkaan investoidaan vuosittain yli 700 miljoonaa euroa. Tästä 400 miljoonaa on kuntien ja loput 300 miljoonaa kuntayhtymien, lähinnä sairaanhoitopiirien investointeja. Kansainvälisesti Suomen paikallishallinnon tietotekniikkakustannukset ovat korkeammat kuin Ruotsissa, Hollannissa ja Iso-Britanniassa.

Kietäväinen nosti esiin kuntien tulevana haasteena ja myös mahdollisuutena voimakkaan eläköitymisen. On arvioitu, että kuntien työntekijöistä noin 150 000 siirtyy eläkkeelle vielä tämän vuosikymmenen aikana. Kietäväisen mukaan tällä on suora yhteys palveluiden laatuun ja palveluiden järjestämiseen tulevaisuudessa. Kietäväisen mukaan tulisikin arvioida sitä miten palvelujärjestelmät muuttuvat ja miten kuntien tulisi kehittää palveluita vastaamaan tulevaisuuden palvelutarpeeseen. Toisaalta ikääntymisen myötä myös palveluiden kysyntä muuttuu.

Kietäväisen mukaan teknologialla on keskeinen rooli vastattaessa tulevaisuuden haasteisiin. Tärkeää kuntien tulevaisuuden kannalta on se, miten hyvin tieto- ja viestintätekniikka pystytään hyödyntämään perinteisten palveluiden laadun ja tuottavuuden kehittämisessä.

Tietoyhteiskunta-asioissa yhteistyö kuntien välillä on lisääntynyt viime aikoina. Yhteistyö on lisääntynyt yhteishankinnoissa, yhteisissä ohjelmistoissa sekä erityisesti verkkopalveluiden tuottamisessa ja yhteisissä verkoissa. Esimerkiksi 80 prosenttia kunnista on ilmoittanut tekevänsä yhteistyötä verkkopalveluiden kehittämisessä.

Ongelmana kuntien kohdalla Kietäväinen piti laajakaistayhteyksien puutetta ja toimimattomuutta alueilla, joissa niiden hyödyntämispotentiaali olisi laajinta. Kietäväisen mukaan kunnat ovat joutuneet ottamaan verkkojen rakentamisessa roolin, joka ei niille kuulu.

Kietäväinen otti myös kantaa kuntien maksuttomiin asiakaspäätteisiin. Kietäväisen mukaan tällä hetkellä kunnissa on noin 4 200 maksutonta asiakaspäätettä. Tilanne vaikuttaa hyvältä suhteutettuna niin sanotun Backmanin raportin tavoitteeseen yhdestä päätteestä per tuhat asukasta. Maksuttomien asiakaspäätteiden kohdalla tärkeintä on nopeiden yhteyksien järjestäminen sekä neuvonta ja tukipalvelut.

Kietäväinen huomautti, että kunnilla on harvoja palveluita, joita suoraan voitaisiin viedä verkkoon, sillä palvelut ovat monimutkaisia prosesseja. Kietäväinen kertoi myös lyhyesti kuntien ohjelmistojen heterogeenisestä tilanteesta. Hän toivoi kiinnitettävän huomiota tietovarantojen yhdistämiseen ja JHS-järjestelmän kehittämiseen. Tietoyhteiskuntakehityksen tavoitteena kuntien osalta tulisi olla erityisesti kuntien omien prosessien kehittämien. Kietäväinen toivoi kunnilta aktiivisempaa otetta tieto- ja viestintätekniikan huomioimisessa kuntien palvelutuotannon suunnittelussa ja to-

teutuksessa. Kietäväisen mukaan tällä hetkellä valitettavan suuressa osassa kunnista tieto- ja viestintäteknikalla ei ole suurta roolia kuntien palvelustrategioiden toteuttamisessa.

Kietäväisen mukaan pelkkien verkkopalvelustrategioiden sijaan kuntien tulisi laajemmin pohtia, mitä palveluita tulevaisuudessa tuotetaan ja millä resursseilla sekä kenen kanssa yhteistyössä, sekä sitä, millä tavoin palveluita tulevaisuudessa ylipäätään tuotetaan.

Kietäväinen totesi, ettei hyvien käytäntöjen kerääminen internetiin riitä, vaan sen ohella tarvitaan matkasaarnaajia ja hyvien käytäntöjen levittämistä muiden toimijoiden tietoisuuteen. Kietäväinen oli huolissaan siitä, että tietoyhteiskuntahankkeissa ovat olleet vuodesta toiseen mukana samat kunnat ja kaupungit. Kietäväinen nosti esiin myös kysymyksen siitä, miksi Johdon tietoyhteiskuntavalmennus (JTV) –koulutus ei aikanaan herättänyt laajaa kiinnostusta kohdejoukossaan. Johdon sitouttaminen tietoyhteiskuntaohjelman tavoitteiden taakse on muutosten saavuttamiseksi tärkeää.

Kuntaliiton arvio on, että jos tieto- ja viestintäteknikkaa ei kyetä valjastamaan palvelutuotannon kehittämiseen ja julkisen sektorin tuottavuuden lisäämiseen, Suomi ei kykene selviämään tulevaisuuden haasteista. Kuntakenttä onkin valmis tiiviiseen ja hyvää yhteistyöhön jatkossakin valtion kanssa.

Tietoyhteiskuntakehityksen rahoitus

Yhteiskuntasuhteiden päällikkö Esa Tuomisto Turun kaupungista esitteli näkemyksiään tietoyhteiskuntaohjelman alueellisesta vaikuttavuudesta.

Tuomisto painotti sitä, että tavoitteet ja toiminta nykyisessä aluerakenteessa tulisi sovittaa yhteen keskus-, alue- ja paikallishallinnon välille. Tuomisto muistutti, että tietoyhteiskunta rakennetaan siellä, missä ihmiset ovat eli paikallistasolla. Tietoyhteiskuntaohjelma ja sen tavoitteet tulisivat pysyvästi juurruttaa paikallistasolle.

Maakuntien suunnittelujärjestelmä on keskeinen instrumentti suunnatessa rahoitusta valtakunnallisesti. Tuomiston mukaan tietoyhteiskuntaohjelma ei ohjaa valtakunnallista aluerahoitusta riittävästi. Tuomiston mukaan maakunnan kehittämisrahan yhteydessä tulisi olla korvamerkittyä rahaa tietoyhteiskuntaohjelman tavoitteiden toteuttamiseksi. Keskushallinnon ja alueiden väliset tulosneuvottelut eivät myöskään ohjaa riittävästi resursseja tietoyhteiskuntakehitykseen.

Tuomiston mukaan tietoyhteiskuntahankkeiden rahoitus on parhaiten järjestetty EU-tukiin oikeutetuilla alueilla Suomessa. Sen sijaan kansallinen kehysrahoitus suuntautuu maakunnan kehittämisohjelmien painopisteiden mukaisesti usein muihin kohteisiin kuin tietoyhteiskuntahankkeisiin.

Tuomiston mukaan resurssien ohjausta keskushallinnosta aluehallinnon suuntaan tulisi terävöittää. Samalla tulisi huolehtia siitä, että myös kannustimia lisätään. Tietoyhteiskuntaohjelmalla tulisi Tuomiston mukaan olla käytössä omaa hankerahoitusta. Tuomisto perusteli ohjelman omaa rahoitusta muun muassa uskottavuudella.

Tuomisto pyrki myös vastaamaan kysymykseen, mihin tietoyhteiskunnan kehittämispanokset tulisi suunnata. Tuomiston mukaan resursseja tulisi suunnata erityisesti harvaanasutuille ja syrjäseuduille. Toisaalta olisi kuitenkin kehitettävä tietoyhteiskuntakehityksen kärkialueita eli suuria kaupunkia ja aluekeskuksia. Tuomisto muistutti, että suurien kaupunkien kehitys saavuttaa merkittävän osan Suomen väestöstä.

Kainuun hallintokokeilu: miten tieto- ja viestintäteknologia on vaikuttanut

Kunnanjohtaja Arto Laurikainen Paltamon kunnasta esitteli Kainuun hallintokokeilua ja erityisesti sitä, mikä rooli tieto- ja viestintäteknikalla on kokeilussa. Maakuntaan tulee suoraan vaaleilla valittu maakuntavaltuusto, jolle siirretään päätösvaltaa ja rahoitusta. Palveluita pyritään myös koamaan yhteen maakuntatasolle. Maakunnan kokonaisväkimäärä on 85 000 asukasta.

Uudistusten myötä tukipalveluiden tuottaminen keskitetään maakunnassa. Esimerkkinä hän mainitsi henkilöstö-, talous- ja tietohallinnon palvelujen tuotannon. Tulevaisuudessa maakunnallinen toimintayksikkö tuottaa palvelut sekä maakunnalle että yksittäisille kunnille. Tällä haetaan toiminnan tehokkuutta. Palvelut tuotetaan maakunnan alueella hajautetusti siellä, missä on palvelutarvetta. Monet maakunnan hallinnon uudelleen järjestetyt ovat vaatineet tietojärjestelmien uudelleenmuokkaamista.

Koko uudistuksen tukena on ollut kaikkien Kainuun alueen kuntien yhteinen alueverkko. Verkko rakennettiin kilpailuttamalla alueella jo toimivat operaattorit ja niiden palvelut. Verkon vuosihinta on kiinteä. Verkon rakentamisen taustalla oli puolestaan tietoturvalititiikasta sopiminen alueellisesti.

Tarkoituksena on, että kun toimintoja siirretään maakuntahallinnolle, toteutetaan myös uudistuksia vanhoihin prosesseihin.

Tieto- ja viestintäteknikka on vahvasti mukana siirryttäessä keskitettyyn palvelutuotantoon myös terveydenhuollossa. Siirtyminen yhteisiin järjestelmiin on vaatinut paljon neuvotteluja esimerkiksi sovittaessa yhteisistä rajapinnoista.

Kainuussa kolmen seuraavan vuoden kustannukset tieto- ja viestintäteknikan osalta ovat noin 5 miljoonaa euroa. Yhteisiä järjestelmiä, kuten sähköpostijärjestelmä, asianhallinta, talous-, materiaali ja henkilöstöjärjestelmä otetaan käyttöön kokeilun edetessä. Tukipalveluiden osalta tavoitteeksi on asetettu 20 prosentin kustannussäästö lähivuosina.

Laurikainen toivoi valtion tukea nopeiden yhteyksien ulottamiseksi alueille, joille laajakaistayhteyksien ulottaminen markkinakeinoin on osoittautumassa ongelmalliseksi.

Laurikainen toivoi myös julkiselle sektorille korvamerkittyä tuotekehitysrahoitusta, joilla voitaisiin pohtia palveluiden prosesseja.

Julkisen hallinnon tietohallinnon neuvottelukunta JUHTA ja julkishallinnon yhteistyö tietoyhteiskuntakehityksessä

Julkisen hallinnon tietohallinnon neuvottelukunnan (JUHTA) pääsihteeri Markku Nenonen kertoi JUHTAn työn kehittämisestä ja julkisen hallinnon suosituksista (JHS). JUHTAn tehtävänä on toimia tietohallinnon yhteistyön kehittämisorganisaationa kuntien ja valtion välillä.

Julkisen hallinnon suositusten (JHS) laatimista ollaan uudistamassa ja JUHTA on päättänyt JHS-suositusten painopisteistä ja käytöstä. Suosituksilla pyritään entistä selvemmin tukemaan varsinaisen toiminnan kehittämistä ja yhteisiin prosesseihin pyritään tietojärjestelmien hyödyntämistä lisäämisellä. Tämä tarkoittaa ennen kaikkea tietojärjestelmien ja niihin sisältyvien tietojen yhteentoimivuuden lisäämistä. Tulevaisuudessa JHS-järjestelmän kehittämisessä panostetaan entistä enemmän suositusten käyttöönoton edistämiseen. Tavoitteena on tiivistää yhteistyötä muun muassa yrityksiin ja erityisesti tietotekniikkatoimittajiin. Tavoitteena on myös, että suosituksia hyödynnettäisiin entistä enemmän julkishallinnon tieto- ja viestintäteknikkahankintoihin liittyvissä tarjouspyynnöissä. JHS-suositusten tulisi myös ohjata entistä enemmän julkishallinnon rahoituspäätöksiä.

JHS-järjestelmän painopisteistä ja suositusten hyödyntämisestä niin tarjouspyynnöissä kuin rahoituspäätöksissä on tarkoitus tehdä valtioneuvoston periaatepäätös. Nenosen mukaan periaatepäätös tulee vireille syksyn 2004 aikana.

Pääsihteeri Nenonen kertoi myös julkiset palvelut verkkoon eli JUPA-hankkeen etenemisestä. JUPA-hankkeen tavoitteena on synnyttää uusia julkisia verkkopalveluita vuoden 2005 loppuun mennessä. Työ on aloitettu prosessien kuvaamisesta ja uudistamisesta. JUPA-hankkeessa eri alueilla aikaansaadut prosessikuvaukset ovat kaikkien julkishallinnon toimijoiden vapaasti hyödynnettävissä. JUPA-hankkeessa tehtyä prosessityötä tullaan hyödyntämään myös JHS-työssä.

Myös Nenonen toivoi yhteistyön lisääntyvän kuntien välillä. Lisäksi Nenonen piti tärkeänä kuntien ja valtion yhteistyön tiivistämistä. Yhteistyön tekeminen tietohallintoasioissa mahdollistaisi Nenosen mukaan sen, että kunnat voisivat entistä enemmän keskittyä varsinaisen substanssin hoitamiseen, kuten sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden tarjoamiseen.

Nenonen toi esiin, että pääkaupunkiseudun kuntien yhteinen sähköisen tunnistamisen alustan pilotti on käynnistymässä. Tarkoituksena on, että uutta alustaa voitaisiin hyödyntää laajasti koko kuntakentällä.

Nykyisen JHS-järjestelmän heikkoutena Nenonen mainitsi riittämättömän resurssoinnin.

Kommenttipuheenvuoro

Tietoyhteiskuntajohtaja Ritva Elonen TietoEnator Oyj:stä esitti kommenttipuheenvuoron kuntasektorin tietoyhteiskuntakehityksestä.

Elonen toivoi tietotekniikasta puhumisen sijaan puhumista liikkeelläolosta ja muutoksesta. Elosen mukaan julkishallinnosta puuttuu näkemystä muutoksen syvyydestä ja laajuudesta. Tällä hetkellä on viety helppoja palveluita verkkoon, mutta toimintaa olisi kehitettävä asiakaslähtöisempään suuntaan ja julkishallinnon prosesseja ja toimintoja olisi kehitettävä. Elosen mukaan nopea yhteiskunnallinen kehitys aiheuttaa paineita erityisesti johtajuudelle.

Toimittajan näkökulmasta tärkeä kehityskulku on toiminnan ja tietotekniikan sulautuminen. Näiden kohdatessa myös johtaminen uudistuu ja uusia toimintamalleja voidaan ottaa käyttöön. Elosen mukaan jo toteutetut sähköiset palvelut edustavat pitkälti teollisen yhteiskunnan käytäntöjä. Elosen mukaan pitäisikin edetä uuteen tietoyhteiskunnan vaiheeseen, jossa sähköisten palveluiden rakentamisen lisäksi parannetaan myös prosesseja.

Elonen toi esiin, että tieto- ja viestintätekniiikan soveltamisen hyödyt tulee nähdä yhteisinä etuina. Toisaalta tietoyhteiskuntakehitys lisää kansallista kilpailukykyä ja organisaatioiden tuottavuutta sekä toisaalta kansalaisten hyvinvointia.

Elonen totesi, että kuntasektorilla on tapahtumassa muutos. Enää ei ratkaise vain asiakaspalvelun parantuminen vaan myös organisaation toiminnan on parannettava tieto- ja viestintätekniiikkaa käyttöönotettaessa. Julkiselta sektorilta Elonen toivoi enemmän proaktiivisuutta ja asiakkaiden tarpeiden ja jo olemassa olevan tiedon hyödyntämistä. Myös kaikista investoinneista tulisi tehdä selkeät investointilaskelmat, joissa arvioidaan muun muassa kustannus- ja asiakashyötyjä.

Elonen ihmetteli julkishallinnon strategioiden vaikuttavuutta. Elosen mukaan strategioita on laadittu, mutta toiminta ei ole strategioiden viitoittamalla tavalla muuttunut.

Keskustelua

Keskustelun alustukseksi pääministeri korosti yhteistyön merkitystä kuntasektorin tietoyhteiskuntakehityksessä niin kuntien välillä kuin suhteessa

valtionhallintoon. Pääministerin mukaan hajanaisen tietotekniikan ongelmat näkyvät myös valtionhallinnon sisällä.

Liikenne- ja viestintäministeri Leena Luhtanen siirtyi tässä vaiheessa pääministerin tilalle puheenjohtajaksi.

Kokouksessa keskusteltiin alustusten pohjalta kuntasektorin tietoyhteiskuntakehityksestä.

Keskustelussa painotettiin jo olemassa olevien tietojärjestelmien hyödyntämistä ja yhteentoimivuuden parantamista, JHS-järjestelmän tason nostamista, kansalaisten ja viranomaisten osaamisen ja koulutuksen varmistamista sekä tehtyjen tai tehtävien investointien laadun ja vaikuttavuuden varmistamista.

4 Tietoyhteiskuntaohjelman tilannekatsaus ja prioriteetit

Tietoyhteiskuntaohjelman tilannekatsaus siirrettiin ajanpuutteen vuoksi seuraavaan kokoukseen.

Neuvoston pääsihteeri, ohjelmajohtaja Katrina Harjuhahto-Madetoja esitelti tietoyhteiskuntaohjelman ministeriryhmässä 11.8.2004 käsitellyt ohjelman alustavat yleisprioriteetit. Yleisprioriteetit lyödään lukkoon ministeriryhmän kokouksessa 1.9.2004.

Priorisointikeskustelu käynnistettiin ohjelman ministeriryhmässä jo vuoden 2004 alussa. Helmikuussa käydyn priorisointikeskustelun näkyvänä tuloksena oli lähes 7 miljoonan euron rahoituslisäys ohjelman toimenpiteille kevään kehysvalmisteluissa.

Priorisointikeskustelua jatkettiin loppukevästä ja käydyn keskustelun pohjalta ministeriryhmä päätyi viiteen yleisprioriteettiin, joiden alle koottiin myös keskeisiä tietoyhteiskuntahankkeita ja -toimenpiteitä. Ministeriryhmän kanta oli, ettei yksittäisiä hankkeita ryhdytä erikseen priorisoimaan. Lisäksi ryhmä totesi, että Suomen tietoyhteiskuntakehityksen kannalta on tärkeää, että kaikki ohjelman toimenpiteet etenevät aikataulussaan ja hallituskauden aikana tehdään myös uusia avauksia.

Ministeriryhmässä kaavailut yleisprioriteetit ovat:

- Horisontaalinen ja vertikaalinen yhteistyö
- Palvelutuotannon kehittäminen (ICT:n avulla)
- Koulutus ja tietoyhteiskuntaosaaminen
- Tietoliikenneyhteydet
- Lainsäädäntö ja toimintaympäristö

Harjuhahto-Madetoja totesi, että ohjelman prioriteetteina ovat jo alusta lähtien olleet lisäksi julkiseen tutkimus- ja tuotekehitykseen panostaminen sekä julkishallinnon tietohallinnon kehittäminen.

Puheenjohtaja Luhtanen korosti, että neuvosto ei varsinaisesti tule päättämään prioriteeteista, vaan sen esittämät näkökulmat otetaan huomioon, kun prioriteetit lyödään lukkoon 1.9.2004 pidettävässä ministeriryhmän kokouksessa.

Kokouksessa keskusteltiin lyhyesti esitetystä priorisoinnista. Priorisointillisella oleviin toimenpiteisiin toivottiin mitattavuutta ja aikatauluja sekä lisää niin sanottuja megahyppyjä. Toisaalta tehtyä priorisointia pidettiin pääsääntöisesti hyvänä ja positiivisena kehityskulkuna.

5 Jaostoaloitteet

Ohjelmajohtaja Katrina Harjuhahto-Madetoja siirtyi tässä vaiheessa liikenne- ja viestintäministerin tilalle kokouksen puheenjohtajaksi.

Suunnittelija Leni Haavisto esitteli julkishallinnon sähköinen asiointi – jaoston, kansalaisten tietoyhteiskuntavalmiuksien kehittämisjaoston sekä tietoliikenneyhteydet ja digitaalinen televisiotoiminta – jaoston yhdessä tekemän maksuttomia asiakaspäätteitä koskevan jaostoaloitteen.

Toimitusjohtaja Reijo Svento esitteli puolestaan tietoliikenneyhteydet ja digitaalinen televisiotoiminta – jaoston tekemät aloitteet digi-tv-internetkokeilun ja digitaalisten kanavanippujen rakentamisen tukemisesta Lapissa.

Puheenjohtaja Harjuhahto-Madetoja esitteli lyhyesti neuvoston jaostojen tekemien aloitteiden etenemistä. Aloitteet käsiteltiin ohjelman ministeriryhmän kokouksessa 11.8.2004.

Aloitteeseen maksuttomien asiakaspäätteiden ja yhteyksien saamisesta kirjastoihin ja Yhteis palvelupisteisiin ministeriryhmä suhtautui myönteisesti, mutta ryhmä toivoi päivitettyä tietoa päätteiden tämänhetkisestä määrästä ja alueellisesta kohdentumisesta sekä muun muassa ohjelmistojen käytön tukitarpeista. Ministeriryhmä totesi myös, että päätteiden lisääminen on pääasiallisesti kuntien vastuulla. Ministeriryhmän aloitteesta tietoyhteiskuntaohjelman toimisto perustaa valmisteluryhmän selvittämään asiakaspäätteiden määrää, kustannuksia ja tarvetta lisäresurssointiin. Tärkeää on myös laajentaa näkemystä kaikkiin maksuttomiin julkishallinnon asiakaspäätteisiin, kuten työvoimatoimistojen ja koulujen tietokoneisiin.

Ministeriryhmän kokouksessa käsiteltiin myös Tietoliikenneyhteydet ja digitaalinen televisiotoiminta – jaoston kahta aloitetta, jotka ryhmä päätti lähettää selvitettäväksi ja jatkokäsittelyyn liikenne- ja viestintäministeriöön.

6 Parhaat käytännöt –kilpailun tilannekatsaus

Hallinnollinen avustaja Ville-Veikko Ahonen (tietoyhteiskuntaohjelman toimisto) antoi lyhyen katsauksen tietoyhteiskuntaohjelmaan sisältyvän Pääministerin parhaat käytännöt –kilpailun etenemisestä.

Kilpailuun ilmoittautuminen jatkuu muiden kuin Julkishallinnon verkkopalveluiden laatukilpailun osalta vielä 10.9.2004 asti. Ennakoilmoittautuminen laatukilpailuun päättyi jo kesäkuussa.

Tällä hetkellä kilpailuun ilmoittautuneita käytäntöjä on lähes 40. Laatukilpailuun ennakoilmoitettuja käytäntöjä on noin 100 kappaletta. Ilmoittautumisia on kaikkiin kilpailun sarjoihin paitsi e-Työ –sarjaan. (*Lopullinen kilpailuun ilmoitettujen käytäntöjen määrä oli 266 ja myös e-Työ –sarjaan saatiin hyviä käytäntöjä.*)

7 Neuvoston vuotuinen raportti tietoyhteiskuntakehityksestä ja selvitys tietoyhteiskunnan esteistä ja haasteista

Suunnittelija Päivi Mutanen-Pirttilä (tietoyhteiskuntaohjelma) esitteli tietoyhteiskuntaneuvoston vuotuisen raportin työstämisen etenemistä. Mutanen-Pirttilä painotti, että neuvoston raportti ei ole raportti tietoyhteiskuntaohjelman etenemisestä vaan neuvoston itsenäinen kuvailu Suomen tietoyhteiskuntakehityksen tilasta. Vuotuinen raportti julkaistaan ensimmäisen kerran alkuvuodesta 2005. Tavoitteena on lyhyt ja ytimekäs raportti.

Mutanen-Pirttilä esitteli myös *tietoyhteiskunnan esteet ja haasteet* –selvitystä, joka tuotetaan ohjelman ministeriryhmälle. Selvityksen laatimisesta päätettiin neuvoston 9.3.2004 pidetyssä kokouksessa. Tarkoitus on, että neuvoston jaostot tuottavat kukin oman osa-alueensa osalta listan tietoyhteiskuntakehityksen keskeisistä lainsäädännöllisistä ja muista esteistä. Tarkoitus on, että selvitys olisi valmis vuoden loppuun mennessä.

8 Muut esille tulleet asiat

Televisiotoiminnan johtaja Olli-Pekka Heinonen (Yleisradio) antoi lyhyen katsauksen Japanissa pidetystä eJapan–seminaarista. Heinonen itse esitteli tilaisuudessa Suomen tietoyhteiskuntamallia. Heinonen toi esiin, että eJapan–toimintasuunnitelma on monella tavoin samankaltainen kuin eEurope–ohjelma. Heinonen totesi myös, että vanhat vakiintuneet organisaatiot, kuten koululaitos, ovat Japanissa huonosti mukautuneet tietoyhteiskuntakehitykseen, mutta yksittäiset kansalaiset ovat nopeasti omaksuneet uusia palveluita.

Senior Vice President Tarja Pääkkönen (Nokia Group) toivoi, että mobiili-tv lisättäisiin tietoliikenneyhteydet ja digitaalinen televisiotoiminta –jaoston toimintasuunnitelmaan ja huomioitaisiin sen toiminnassa. Pääkkönen myös esitti, että tarpeen mukaan mobiili-tv:tä voitaisiin käsitellä tietoyhteiskuntaneuvoston tulevilla kokouksilla. Lisäksi Pääkkönen esitti, että tietoliikenneyhteydet ja digitaalinen televisiotoiminta –jaostoon nimettäisiin Nokian edustaja.

Neuvoston uusi jäsen toimitusjohtaja Tarja Virmala Tietoalojen liitosta esittäytyi.

Puheenjohtaja Harjuhahto-Madetoja totesi, että seuraavan kokouksen pääteemaksi on alustavasti sovittu tietoyhteiskuntakehitys sosiaali- ja terveydenhuollossa.

9 Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja Harjuhahto-Madetoja päätti kokouksen kello 13.20.

[Matti Vanhanen](#)

Pääministeri, puheenjohtaja (Kohdat 1-3)

[Leena Luhtanen](#)

Liikenne- ja viestintäministeri, puheenjohtaja (Kohta 4)

[Katrina Harjuhahto-Madetoja](#)

Ohjelmajohtaja, puheenjohtaja (Kohta 5-9)

[Ville-Veikko Ahonen](#)

Hallinnollinen avustaja, sihteeri

JAKELU

Tietoyhteiskuntaneuvoston jäsenet
Ministerit
Tietoyhteiskuntaneuvoston pysyvät asiantuntijat
Tietoyhteiskuntaneuvoston sihteeristö

TIEDOKSI

Tietoyhteiskuntaneuvoston jaostojen puheenjohtajat ja sihteerit
Talousneuvoston sihteeristö

LIITTEET

Neuvoston kokouksen osallistujalista

LÄSNÄ TIETOYHTEISKUNTANEUVOSTON KOKOUKSESSA 25.08.2004

Puheenjohtaja

Matti Vanhanen, pääministeri (puheenjohtajana kohdat 1-3)

Jäsenet

Leena Luhtanen, liikenne- ja viestintäministeri (puheenjohtajana kohdan 4)
Tuula Haatainen, opetusministeri
Seppo Kääriäinen, puolustusministeri
Timo Kietäväinen, varatoimitusjohtaja, Suomen Kuntaliitto
Esko Lotvonen, maakuntajohtaja, Lapin liitto
Reijo Svento, toimitusjohtaja, Tietoliikenteen ja tietotekniikan keskusliitto FiCom ry
Vappu Taipale, pääjohtaja, Sosiaali- ja terveysalan tutkimus- ja kehittämiskeskus Stakes
Jorma Huuhtanen, pääjohtaja, Kansaneläkelaitos
Kristiina Laurila, johtaja, Teknologian kehittämiskeskus Tekes
Kari-Pekka Mäki-Lohiluoma, toimialajohtaja, Suomen itsenäisyyden juhlarahasto Sitra
Aatto J. Repo, toiminnanjohtaja, Tietoyhteiskunnan kehittämiskeskus ry TIEKE
Hannele Pohjola, osastopäällikkö, Teollisuuden ja Työnantajain Keskusliitto, TT
Tarja Virtala, toimitusjohtaja, Tietoalojen liitto ry
Markku Markkula, puheenjohtaja, AKAVA ry
Minna Sirkka, tiedottaja, Toimihenkilökeskusjärjestö STTK ry
Risto Suominen, johtaja, Suomen Yrittäjät
Olli-Pekka Heinonen, televisiotoiminnan johtaja, Yleisradio Oy
Karri Salminen, johtaja, TeliaSonera (Anni Vepsäläinen estynyt)
Veli-Matti Mattila, toimitusjohtaja, Elisa Oyj
Kimmo Koivisto, johtaja, WM-data Novo Oyj
Ritva Elonen, johtava konsultti, TietoEnator Oyj
Matti Korkeela, kehittämisjohtaja, Osuuspankkikeskus
Riitta Laitasalo, hallintojohtaja, Kesko Oyj
Kerstin Rinne, johtaja, SanomaWSOY Oyj
Jorma Miettinen, johtaja, Alma Media Oyj/MTV Oy
Seppo Toivonen, toimitusjohtaja, Finnet-liitto ry
Heli Jeskanen-Sundström, pääjohtaja, Tilastokeskus
Tarja Pääkkönen, Senior Vice President, Nokia Group
Paula Yliselä, toiminnanjohtaja, Maaseudun Sivistysliitto TSL ry
Kirsi Lindroos, pääjohtaja, opetushallitus

Pysyvät asiantuntijat

Reijo Aarnio, tietosuojavaltuutettu
Rauni Hagman, ylijohdaja, viestintävirasto
Ritva Viljanen, kansliapäällikkö, sisäasiainministeriö
Harri Saukkomaa, sisältöjohtaja, Yhtyneet Kuvalehdet Oy
Pauli Vahtera, KHT
Jarmo Viteli, professori, eTampere-tietoyhteiskuntaohjelma

Pääsihteeri

Katrina Harjuhahto-Madetoja, ohjelmajohtaja, valtioneuvoston kanslia (puheenjohtajana kohdat 5-9)

Sihteeristö

Ville-Veikko Ahonen, hallinnollinen avustaja, valtioneuvoston kanslia
Antti Eskola, kaupallinen neuvos, kauppa- ja teollisuusministeriö
Eino Hosia, neuvotteleva virkamies, sisäasiainministeriö
Marja Kylämä, ylitarkastaja, opetusministeriö
Antti Leinonen, tietohallintopäällikkö, puolustusministeriö
Markku Nenonen, pääsihteeri, sisäasiainministeriö
Kristiina Pietikäinen, viestintäneuvos, liikenne- ja viestintäministeriö
Tapio Virkkunen, neuvotteleva virkamies, liikenne- ja viestintäministeriö
Tarmo Maunu, tietohallintopäällikkö, maa- ja metsätalousministeriö

Muut

Paula Lehtomäki, ulkomaankauppa- ja kehitysministeri
Anna-Maja Henriksson, erityisavustaja, valtiovarainministeriö
Leni Haavisto, suunnittelija, sisäasiainministeriö (Kohta 5)
Esa Tuomisto, yhteiskuntasuhteiden päällikkö, Turun kaupunki (Kohta 3)
Päivi Mutanen, suunnittelija, valtioneuvoston kanslia (Kohta 7)
Arto Laurikainen, kunnanjohtaja, Paltamon kunta (Kohta 3)
Perttu Puro, erityisavustaja, liikenne- ja viestintäministeriö